

31998L0029

1998.5.19.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 148/22

A TANÁCS 98/29/EK IRÁNYELVE

(1998. május 7.)

a közép- és hosszú lejáratú fedezettel rendelkező ügyletek exporthitel-biztosításával kapcsolatos főbb rendelkezések összehangolásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 113. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

(1) mivel a közép- és hosszú lejáratú exporthitel-biztosítás a nemzetközi kereskedelemben döntő szerepet játszik, és fontos kereskedelempolitikai eszköz;

(2) mivel a közép- és hosszú lejáratú exporthitel-biztosítás fontos szerepet játszik a fejlődő országokkal folytatott kereskedelemben, és így elősegíti azok világgazdasági integrációját, ami a közösségi fejlesztési politika egyik célkitűzése;

(3) mivel a tagállamokban jelenleg működő állami közép- és hosszú lejáratú exporthitel-biztosítási rendszerek közötti, a fedezet fő alkotóelemeit, a díjakat és a fedezeti politikát illető különbségek a Közösségen belül a vállalkozások közötti verseny torzulásához vezethetnek;

(4) mivel célszerűnek tűnik, hogy az ezen irányelvben előírt intézkedések ne lépjenek túl azon a mértéken, amely az összehangolás célkitűzésének megvalósításához szükséges, annak biztosítására, hogy az exportpolitikát egységes elvekre alapozzák, és hogy a vállalkozások közötti verseny a Közösségen belül ne torzuljon;

(5) mivel a versenyben meglévő torzulások mérséklése érdekében ajánlatos, hogy a különböző állami exporthitel-biztosítási rendszereket a Szerződés 112. cikkében előírtaknak megfelelően egységes elvek alapján összehangolják, és ily módon a közös kereskedelempolitika szerves részét alkossa;

(6) mivel a kormányok (vagy a kormányok ellenőrzése alatt álló speciális intézmények) által nyújtott exporthitelgarancia vagy biztosítási programok olyan díjtételek mellett, amelyek nem elegendőek ahhoz, hogy fedezzék a programok hosszú távú működési költségeit és veszteségeit, a többoldalú kereskedelmi tárgyalások Uruguay-i Fordulója (1986-1994) keretében megkötött, a támogatásokról és kiegyenlítő intézkedésekről szóló megállapodás⁽¹⁾

értelmében tiltott exporttámogatásnak minősülnek, különösen annak 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja és az I. mellékletének j) pontja szerint;

(7) mivel a hitelbiztosítók által felszámított díj meg kell, hogy feleljen a biztosított kockázatnak;

(8) mivel az összehangolás előmozdítaná az állam nevében vagy állami támogatással működő hitelbiztosítók közötti együttműködést és elősegítené a vállalkozások közötti együttműködést a Közösségen belül, ahogyan azt a Szerződés 130. cikke előíranyozza;

(9) mivel mind az összehangolás, mind az együttműködés kiemelkedő és döntő fontosságú tényező a közösségi exporttörök versenyképességében a nem közösségi piacokon;

(10) mivel az Európai Tanács által 1985 júniusában elfogadott bizottsági Fehér könyv a belső piac kiteljesítéséről hangsúlyozza egy, a vállalkozások közötti együttműködést elősegítő környezet fontosságát a Közösségen belül;

(11) mivel az 1960. szeptember 27-i keltű határozatával⁽²⁾ a Tanács felállított egy, a hitelbiztosításra, hitelgaranciákra és pénzügyi hitelekre vonatkozó politikával foglalkozó koordinációs csoportot;

(12) mivel 1991. május 15-én az említett koordinációs csoport szakembereket bízott meg minden egyes tagállamból, akik, mint az „Egységes piac 1992” szakértőcsoport, 1992. március 27-én, 1993. június 11-én és 1994. február 9-én egy sor javaslatot tartalmazó jelentést nyújtottak be;

(13) mivel a 93/112/EKG határozattal⁽³⁾ a Tanács átültette a közösségi jogba a hivatalosan támogatott exporthitelek irányelveiről szóló OECD-megállapodást;

(14) mivel az állami vevőkkel kötött közép- és hosszú lejáratú ügyletekre vonatkozó közös hitelbiztosítási politika elfogadásáról szóló, 1970. október 27-i 70/509/EKG tanácsi

⁽²⁾ HL 66., 1960.10.27., 1339/60. o.⁽³⁾ HL L 44., 1993.2.22., 1. o. A legutóbb a 97/530/EK határozattal (HL L 216., 1997.8.8., 77. o.) módosított határozat.⁽¹⁾ HL L 336., 1994.12.23., 156. o.

irányelv ⁽¹⁾, és a magánvevőkkel kötött közép- és hosszú lejáratú ügyletekre vonatkozó közös hitelbiztosítási politika elfogadásáról szóló, 1970. október 27-i 70/510/EGK tanácsi irányelv ⁽²⁾ helyébe ezen irányelv lép;

- (15) mivel az exporthitel-biztosítás kezdeti összehangolását úgy kell tekinteni, mint egy lépést a tagállamokban működő különböző rendszerek konvergenciája felé,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Hatály

Ezen irányelv a tagállami származású termékek és/vagy szolgáltatások exportjával kapcsolatos ügyletek biztosítására vonatkozik, annyiban, amennyiben ezt a támogatást közvetlenül vagy közvetve egy vagy több tagállam számlájára vagy annak támogatásával nyújtják, és a teljes kockázati időszak, azaz a gyártási időszakot is tartalmazó törlesztési időszak két év vagy annál hosszabb.

Ezen irányelv nem vonatkozik versenytárgyalási ajánlatok, előlegfizetések, teljesítési és visszatartási biztosítékok biztosítására. Nem vonatkozik az építési berendezésekre és anyagokra vonatkozó kockázatok biztosítására sem, ha azokat helyileg a kereskedelmi szerződés teljesítésére használják.

2. cikk

A tagállamok kötelezettségei

A tagállamok biztosítják, hogy bármely, a kormányt képviselő vagy a garanciát nyújtó kormány által ellenőrzött és/vagy felügyelete alatt álló intézmény (a továbbiakban: biztosító), amely a tagállam számlájára, vagy a tagállam támogatásával közvetlenül vagy közvetve fedezetet nyújt exporthitel-biztosítás, -garancia vagy -refinanszírozás formájában, a mellékletben meghatározott rendelkezéseknek megfelelően fedezi a termékek és szolgáltatások exportjával kapcsolatos ügyleteket, amennyiben ezek az ügyletek a Közösségen kívüli országokba irányulnak, és vevőhitellel vagy szállítói hitellel finanszírozzák vagy készpénzzel fizetik őket.

3. cikk

Végrehajtási határozatok

A Bizottság a 4. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően meghozza a melléklet 46. pontjában említett határozatokat.

⁽¹⁾ HL L 254., 1970.11.23., 1. o. A legutóbb az 1994-es csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 254., 1970.11.23., 26. o. A legutóbb az 1994-es csatlakozási okmánnyal módosított irányelv.

4. cikk

Bizottság

A Bizottság munkáját egy bizottság segíti, amely a tagállamok képviselőiből áll, és amelynek elnöke a Bizottság képviselője.

A Bizottság képviselője tervezetet nyújt be a bizottság számára a meghozandó intézkedésekről. A bizottság, az elnöke által az ügy sürgősségére tekintettel megállapított határidőn belül, véleményt nyilvánít a tervezetről. A véleményt a Szerződés 148. cikkének (2) bekezdésében a Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján elfogadandó határozataira előírt többséggel kell meghozni. A bizottságban a tagállamok képviselőinek szavazatait az említett cikkben meghatározott módon kell súlyozni. Az elnök nem szavazhat.

A Bizottság elfogadja az intézkedéseket, amelyek azonnal hatályba lépnek. Ha azonban ezek az intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, azokat a Bizottság haladéktalanul közli a Tanáccsal. Ebben az esetben:

- a Bizottság elhalsztja az elfogadott intézkedések alkalmazását a közléstől számított legfeljebb egy hónapos időtartamra,
- a Tanács, minősített többséggel eljárva, az első bekezdésben említett határidőn belül eltérő döntést is hozhat.

5. cikk

Jelentés és felülvizsgálat

A Bizottság 2001. december 31-ig az ezen irányelvben meghatározott rendelkezések alkalmazása során szerzett tapasztalatokról és az elért konvergenciáról jelentést nyújt be a Tanácsnak.

6. cikk

Kapcsolat más eljárásokkal

Az ezen irányelvben szabályozott eljárások kiegészítik a 73/391/EGK határozatban meghatározottakat ⁽³⁾.

7. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 70/509/EGK irányelv és a 70/510/EGK irányelv hatályát veszti.

8. cikk

Végrehajtás

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 1999. április 1-jéig megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

⁽³⁾ HL L 346., 1973.12.17., 1. o. A legutóbb a 76/641/EGK határozattal módosított (HL L 223., 1976.8.16., 25. o.) határozat.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

9. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 20. napon lép hatályba.

10. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1998. május 7-én.

a Tanács részéről

az elnök

M. BECKETT

MELLÉKLET

AZ EXPORHTITEL-BIZTOSÍTÁS KÖZÖS ELVEI

I. FEJEZET: A FEDEZET ALKOTÓELEMEI

1. szakasz: **Általános elvek és fogalmak**1. *A közös elvek hatálya*

- a) Az e mellékletben meghatározott közös elvek az állami vagy magánvevőkkel lebonyolított szállítói hitelügyletek biztosítására és az állami vagy magán kölcsönvevőkkel lebonyolított vevőhitelügyletek biztosítására vonatkoznak.
- b) A közös elvek a 4. pontban meghatározott valamennyi kockázat fedezetére vonatkoznak. Mindamellett a biztosító minden egyes egyedi esetben dönthet úgy, hogy az általa nyújtott fedezetet csak bizonyos kockázatokra korlátozza.
- c) Amennyiben egy magánadós valamennyi kötelezettségét teljes egészében és feltétel nélkül biztosítja egy olyan szerv, amely e melléklet 5. pontja értelmében államinak tekintendő, az állami adósokra vonatkozó közös elveket kell alkalmazni.

E mellékletben az „adós” kifejezés az 1. pont a) alpontjában említett vevőt vagy kölcsönvevőt, illetve a biztosított ügylet tekintetében a kezességét jelenti.

2. *A szállítói hitel jellemzői*

- a) A „szállítói hitel” kifejezés olyan, tagállami származású áruk vagy szolgáltatások exportjáról szóló, egy vagy több szállító és egy vagy több vevő közötti kereskedelmi szerződésre vonatkozik, ahol a vevő(k) vállalja (vállalják), hogy a szállító(k)nak készpénzzel vagy hitellel fizet(nek).
- b) A szállítói hitelre vonatkozó fedezeti rendelkezések abban az esetben alkalmazandók, ha a fedezetet egy – a Szerződés 58. cikkének megfelelően – valamely tagállamban letelepedett vállalkozásnak nyújtják.
- c) Amennyiben egy kereskedelmi szerződést vevőhitellel vagy bármely más finanszírozási megállapodással finanszíroznak, az exportőr számára magának a kereskedelmi szerződésnek a címén nyújtott fedezetnél a szállítói hitelek fedezetére vonatkozó rendelkezéseket kell követni.

3. *A vevőhitel jellemzői*

- a) A „vevőhitel” kifejezés olyan kereskedelmi szerződést finanszírozó, egy vagy több pénzügyi intézmény és egy vagy több kölcsönvevő közötti, egy tagállamból származó termékek és szolgáltatások exportjáról szóló hitelszerződésre vonatkozik, ahol a hitelintézet(ek) vállalja (vállalják), hogy a szállító(k)nak a kölcsön alapjául szolgáló ügylet alapján készpénzben fizet(nek) a vevő(k)/kölcsönvevő(k) nevében, míg a vevő(k)/kölcsönvevő(k) lejáratkor visszafizeti(k) azt a hitelintézet(ek)nek.
- b) A vevőhitelre vonatkozó fedezeti rendelkezéseket kell alkalmazni, ha pénzügyi intézmény számára nyújtanak fedezetet, letelepedési vagy bejegyzési helyüktől függetlenül, feltéve, hogy a vevőhitel a kölcsönvevő feltétel nélküli kötelezettségét jelenti, miszerint a finanszírozandó kereskedelmi szerződés teljesülésétől függetlenül visszafizeti adósságát.
- c) A vevőhitelre vonatkozó fedezeti rendelkezések érvényesek arra a fedezetre, amelyet egy pénzügyi intézmény számára nyújtanak a jogszerűen nála tartott forgatható értékpapírokra való tekintettel, és amelyet egy vevőnek valamely kereskedelmi szerződés finanszírozására vonatkozó megállapodásnak megfelelően kell megfizetnie.

4. *A szóban forgó kockázatok meghatározása*

- a) A magánadósok kereskedelmi kockázatát a 14., 15. és 16. pontok határozzák meg.
- b) A magánadósok politikai kockázatát a 17.–22. pontok határozzák meg, az állami adósokét a 15–22. pontok.
- c) A gyártási kockázatot a 6. pont b) alpontja határozza meg.
- d) A hitelkockázatot a 6. pont c) alpontja határozza meg.

5. *Az adós státusa*
- Bármely szerv, amely bármely formában a közhatalmat képviseli, és amely sem jogi, sem közigazgatási úton nem nyilvánítható fizetéseképtelennek, állami adósnak tekintendő. Ez vagy szuverén adós, azaz az állam teljes bizalmát és hiteletét képviselő szerv, pl. a pénzügyminisztérium vagy a jegybank vagy bármely más alárendelt állami szerv, mint regionális, helyi önkormányzati vagy félállami hatóságok vagy más állami intézmények.
 - Egy adós státusának értékelésekor a biztosító figyelembe veszi:
 - az adós jogi státusát,
 - az adós ellen folyó bármely jogi eljárás tényleges hatékonyságát,
 - az adós finanszírozási és bevételi forrásait; figyelembe kell venni azt a tény is, hogy az állami adós adósságát olyan források felhasználásával is kiegyenlítheti, amelyek nem kapcsolódnak központi állami pénzeszközökhöz, például a helyi adózással vagy állami szolgáltatások nyújtásával szerzett jövedelmeken keresztül,
 - az adós feletti befolyás vagy ellenőrzés fokát, amelyet a befogadó ország kormánya gyakorolhat.
 - Minden olyan adós, amely az előbbi szempontok szerint nem állami adós, elvileg magánadósnak tekintendő.

2. szakasz: **A fedezet hatálya**

6. *Biztosított kockázat*
- A biztosított kockázatok a gyártásból eredő kockázat és a hitelkockázat.
 - A gyártási kockázatból származó veszteség akkor következik be, ha a biztosított szerződéses kötelezettségének teljesítését vagy a megrendelt áruk gyártását hat egymást követő hónapra felfüggesztik, feltéve, hogy az ilyen felfüggesztést közvetlenül és kizárólag a 14.–22. pontokban felsorolt biztosított káresemények közül egynek vagy többnek az előfordulása okozza.
 - A hitelkockázatból származó veszteség akkor következik be, ha a biztosított az esedékességet követő három hónapig nem tudja megszerezni a vonatkozó kereskedelmi szerződés vagy hitelszerződés alapján neki járó összeget, feltéve, hogy az ilyen nemfizetést közvetlenül és kizárólag a 14.–22. pontokban felsorolt biztosított káresemények közül egynek vagy többnek az előfordulása okozza.
 - Amennyiben a vevőhitekre vonatkozó kockázatot feltétel nélkül garantálják, a biztosító a 32., 33. és 47. a) pontokban megállapított elveket és eljárásokat követi.

7. *A fedezet mértéke*

- A gyártási kockázatra nyújtott fedezetben a szerződéses összeg keretén belül szerepelnek a biztosítottnál a szerződéses kötelezettsége teljesítése során vagy a szerződés tárgyát képező áruk gyártása során felmerülő költségek, feltéve, hogy az ilyen költségek szigorúan a szerződés teljesítésének tulajdoníthatóak.

A gyártási kockázatra nyújtott fedezet nem tartalmazza:

- az olyan árukkal és/vagy szolgáltatásokkal kapcsolatban felmerült költségeket, amelyekre a hitelkockázat biztosítása már hatályba lépett,
 - a biztosított szerződésre vonatkozóan kibocsátott kötvény igénybevételét követően a biztosított által fizetett összegeket; ez nem akadályozza meg a kibocsátót abban, hogy ezen irányelv hatályán kívül biztosítsa az ilyen kockázatokat, és
 - a biztosított által az adósnak fizetett szankciók és kártérítések összegét.
- A hitelkockázatra nyújtott fedezet tartalmazza a vevőtől a kereskedelmi szerződés alapján vagy a kölcsönvevőtől a hitelszerződés alapján járó összeget (tőkerész és kamat), beleértve az esedékesség után keletkező kamatot (késedelmi kamat).

A hitelkockázat fedezete nem tartalmazza a biztosított által az adósnak fizetett büntetések és kártérítések összegét.

8. *A fedezet százaléka*

- A fedezet százalékat és a biztosítót terhelő kártérítés maximális összege meghatározásának alapját, a biztosító által kiállított hitelbiztosítási kötvényben kifejezetten meghatározzák.
- Ha egy biztosító 95 %-nál magasabb százaléku fedezetet nyújt, a 32., 33. és 47. a) pontokban megállapított elveket és eljárásokat kell követnie.

9. *Nem biztosított százalék*

A 8. pont b) alpontja rendelkezéseinek sérelme nélkül a biztosított a nem biztosított százalékot maga viseli. A biztosító dönthet úgy, hogy megengedi a biztosítottnak, hogy teljes egészében vagy részben áthárítsa az ilyen fedezetlen százalékot.

10. *Fedezet külföldi valutában kötött ügyletekre*

Amennyiben az ügyletek kifizetéséről vagy finanszírozásáról egy vagy több külföldi valutában gondoskodnak, ezek bármelyikében nyújtható fedezet.

11. *Külföldi szállítás*

A fedezet automatikusan tartalmazza az egy vagy több tagállambeli felet érintő alvállalkozási szerződéseket, az exportgaranciák és az exportfinanszírozás területén az Európai Közösségek más tagállamaiban vagy a tagsággal nem rendelkező országokban lévő felekkel kötött egyes alvállalkozói szerződésekre alkalmazandó szabályokról szóló 1982. december 10-i 82/854/EKG tanácsi határozatnak megfelelően ⁽¹⁾.

12. *A kockázatviselés kezdete*

- a) Vevőhittel esetén a fedezet a hitelszerződés hatálybalépésének napján kezdődik, feltéve, hogy a hitelbiztosítási kötvényben és a hitelmegállapodásban előzetesen kikötött feltételek teljesülnek.
- b) Szállítói hitel esetén a gyártási kockázat biztosítási fedezete a kereskedelmi szerződés hatálybalépésének napján kezdődik, feltéve, hogy a hitelbiztosítási kötvényben és a kereskedelmi szerződésben előzetesen kikötött feltételek teljesülnek.

A hitelkockázat viselésének kezdőnapja az a nap, amikor a biztosított szerződéses kötelezettségeinek teljes körű teljesítése alapján az ellenértékre jogosult, feltéve, hogy a hitelbiztosítási kötvényben és a kereskedelmi szerződésben előzetesen kikötött feltételek teljesülnek. Ugyanakkor a hitelkockázat fedezete az egyes részszállítások vagy részkiszállítások napján is hatályba léphet, feltéve, hogy a biztosított, a szerződés feltételei szerint, a leszállított vagy kiszállított áruk és/vagy szolgáltatások értékének megfelelő fix és meghatározott ellenértékre jogosult.

3. szakasz: **Káresemények és a felelősség kizárása**13. *A biztosító felelőssége*

A biztosító felelősséggel tartozik, ha a kár közvetlenül és kizárólag a 14.–22. pontokban meghatározott egy vagy több biztosított káreseménynek tulajdonítható.

14. *Fizetéseképtelenség*

A magánadós, vagy ha van, kezesének jogi vagy tényleges fizetéseképtelensége.

15. *Késedelem*

Az adós, vagy ha van, kezeze késedelme.

16. *Önkényes megszüntetés vagy megtagadás*

A szállítói hitelben részesülő vevő jogalap nélkül felmondja vagy megszünteti a szerződést, vagy megtagadja az áruk és/vagy szolgáltatások átvételét.

17. *Harmadik ország döntése*

A biztosító vagy a biztosított országán kívüli harmadik ország kormányának olyan intézkedése vagy döntése, – beleértve az állami hatóságok kormányzati beavatkozásnak tekinthető intézkedéseit és döntéseit – amely megakadályozza a kölcsönszerződés vagy a kereskedelmi szerződés teljesítését.

18. *Moratórium*

Az adós országának kormánya, vagy egy olyan harmadik ország kormánya által elrendelt általános moratórium, amelyen keresztül a kölcsönszerződésre vagy kereskedelmi szerződésre vonatkozóan a fizetések lebonnyolódhatnak.

⁽¹⁾ HL L 357., 1982.12.18., 20. o.

19. *A pénzáttalások megakadályozása vagy késedelme*

Olyan politikai események, gazdasági nehézségek, törvényhozási vagy közigazgatási intézkedések, amelyek a biztosító országán kívül merülnek fel, illetve kerülnek meghozatalra, és amelyek megakadályozzák vagy késleltetik a kölcsönszerződésre vagy kereskedelmi szerződésre vonatkozó kifizetések átutalását.

20. *Jogi rendelkezések az adós országában*

Az adós országában elfogadott olyan jogi rendelkezések, amelyek az adós által helyi valutában teljesített fizetéseket a tartozás megfizetésének tekintik annak ellenére, hogy az árfolyamváltozás következtében az ilyen kifizetések a kereskedelmi szerződés vagy a kölcsönszerződés pénznemére történő átváltással az átutalás időpontjában már nem fedezik a követelés összegét.

21. *A biztosító vagy a biztosított országának döntése*

A biztosító vagy a biztosított országa kormányának intézkedés vagy döntése – beleértve az Európai Közösség intézkedéseit és döntéseit –, amely a tagállamok és harmadik országok közötti kereskedelmet érinti, mint például az exporttilalom, amennyiben hatásait az érintett kormány másként nem fedezi.

22. *Vis major*

A biztosító országán kívül bekövetkező *vis major* esetek, amelyek között szerepelhet háború, beleértve a polgárháborút, forradalom, felkelés, polgári zavargás, ciklon, árvíz, földrengés, vulkánkitörés, szökőár és nukleáris baleset, amennyiben annak hatásait másként nem biztosították.

23. *Általános felelősségkizárás*

A biztosítónak jogában kell hogy álljon, hogy visszautasítsa a felelősséget a közvetlenül vagy közvetve a következőknek tulajdonítható károkért:

- a) a biztosított vagy a nevében eljáró bármely személy cselekedete vagy mulasztása;
- b) a biztosított jogait korlátozó bármely rendelkezés, amely szerepel a kölcsönszerződésben, a kereskedelmi szerződésben vagy más kapcsolódó okmányban, beleértve a kezesség vagy biztosíték nyújtására vonatkozó bármely dokumentumot;
- c) a biztosított és az adós között a kölcsönszerződés vagy kereskedelmi szerződés aláírását követően létrejött bármely további megállapodás, amely akadályozza vagy késlelteti az adósság megfizetését;
- d) szállítói hitel esetén az alvállalkozó, társállalkozó vagy más szállító bármely kötelezettsége teljesítésének elmulasztása, feltéve, hogy az ilyen mulasztás nem a 17.–22. pontokban káreseményként felsorolt politikai események következménye.

4. szakasz: **Kárigények megtérítésére vonatkozó rendelkezések**

24. *Kárfizetési türelmi idő*

- a) A kárfizetési türelmi idő megfelel a biztosított kockázat bekövetkezésére előírt időtartamnak a 6. pont b) és c) alpontjában meghatározottak szerint.
- b) Nem kell kárfizetési türelmi időt alkalmazni:
 - ha magánadós esetében a nemfizetés az adós jogi vagy gyakorlati fizetéseképtelenségének tudható be,
 - kétoldalú kormányközi adósság átütemezési megállapodás esetén.

25. *A kár megtérítése és engedményezés*

- a) A biztosított a 24. pontban meghatározott kárfizetési türelmi idő végén a kár megtérítésre jogosult, feltéve, hogy a biztosítás és a kárfizetés feltételül szolgáló körülmények teljesülnek, a kárigény jogilag érvényes, és a biztosított a kockázatot az elvárható gondossággal kezelte.
- b) A biztosító jogosult az adott biztosított kölcsönszerződésből vagy kereskedelmi szerződésből eredő jogainak engedményezésére.

26. *Biztosított kötelezettségek*

Amennyiben az adósnak a biztosítottal szemben fennálló kötelezettségeit kezességgel vagy más biztosítókkal biztosították, a biztosítottnak meg kell tennie a kötvényben előírt minden szükséges intézkedést nemcsak annak érdekében, hogy a kezesség vagy más biztosíték érvényes és érvényesíthető legyen, hanem a biztosíték tényleges érvényesítése érdekében is.

27. *A kárigény kiszámítása*

A 31. pont rendelkezéseinek sérelme nélkül a biztosító a kárigény kiszámításakor nem fizet a biztosítottnak a teljes kár tényleges értékét meghaladó és/vagy azt az összeget meghaladó összeget, amelyre a biztosított a kölcsönszerződés alapján a kölcsön felvevőjétől vagy a kereskedelmi szerződés alapján a vevőtől ténylegesen jogosult.

28. *Kárfizetése*

A kárt késedelem nélkül, legkésőbb azonban a kárfizetési türelmi idő leteltét követő egy hónapon belül kifizetik, feltéve, hogy a biztosítót a kár bekövetkezéséről azonnal értesítették, és időben megkapott a kárigény érvényességének megállapításához szükséges minden információt, dokumentumot és bizonyítékot.

Gyártási kockázatra nyújtott fedezet esetén a kárt a kárfizetési türelmi idő vége, vagy adott esetben, a szakértői jelentés kézhezvétele, vagy a biztosított és a biztosító között a kárigény összegére vonatkozóan létrejött megállapodás időpontja közül a későbbiből számított egy hónapon belül kifizetik.

29. *A kárigénnyel kapcsolatos viták*

Amennyiben a biztosított kárigénye alá tartozó veszteségek vitatott jogokra vonatkoznak, a biztosító mindaddig elhalaszthatja a kár kifizetését, amíg a vitát a bíróság vagy a kölcsönszerződésben, illetőleg a kereskedelmi szerződésben kikötött választott bíróság a biztosított javára el nem dönti.

30. *Kétoldalú kormányközi adósság átütemezési megállapodás*

a) Amennyiben a biztosított kölcsönszerződés vagy kereskedelmi szerződés kétoldalú kormányközi adósság átütemezési megállapodás tárgyát képezi, a biztosított a kölcsönszerződésnek, illetőleg a kereskedelmi szerződésnek mind a biztosított, mind a nem biztosított része tekintetében az átütemezési megállapodás feltételeit követi. A biztosított minden segítséget megad a biztosítónak az átütemezési megállapodás teljesítéséhez.

b) Amennyiben a biztosított összeg kétoldalú kormányközi adósság átütemezési megállapodásban szerepel, a biztosító lemondhat a 28. pontban megállapított egy hónapos időszakról, amint a kétoldalú megállapodás hatályba lép.

31. *Járulékos költségek*

A kár minimalizálása vagy elkerülése érdekében tett intézkedésekből eredő járulékos költségeket a hitelbiztosítási kötvény szerinti fedezet százalékának arányában fedezik, feltéve, hogy azokat a biztosító jóváhagyta. A járulékos költségek között szerepelnek a bírósági eljárási költségek és a kár minimalizálása vagy elkerülése érdekében felmerült egyéb jogi költségek, de nem tartoznak ide a kárigény érvényessége megállapításának költségei.

Ugyanakkor, ha az ilyen költségek a biztosító által nem fedezett összegekre vagy lejáratokra is vonatkoznak, azokat arányosan ráterhelik a biztosított és nem biztosított összegekre vagy lejáratokra.

II. FEJEZET: DÍJ

32. *A díj megállapításának általános elvei*

A díjnak közölteniük kell egymáshoz. Ebből a célból az exporthitel-biztosításért felszámított díjnak:

- meg kell felelnie a biztosított kockázatnak (ország-, szuverén, állami és/vagy magánkockázat),
- megfelelően tükröznie kell a nyújtott garancia hatályát és minőségét,
- megfelelőnek kell lennie arra, hogy fedezze a hosszú távú működési költségeket és veszteségeket.

33. *A garancia minősége*

A garancia minőségének a 32. pontban említett módon való meghatározásakor a biztosító megfelelően figyelembe veszi a garancia százalékát, a garancia feltételeességét és a garancia minőségét érintő egyéb körülményeket.

34. *Az országgkockázat értékelése*

Az egyes országokra vagy országcategóriákra alkalmazandó díj szintjének az országgkockázat megfelelő értékelésén kell alapulnia.

35. *Az adós hitelképessége*

A díjtételek meghatározásakor a biztosító megfelelően figyelembe veszi az adós hitelképességét, beleértve az 5. pontban megállapítottak szerinti státusát is.

36. *Kockázati időszak*

A díj kiszámításakor a biztosító figyelembe veszi a teljes kockázati időszakot csakúgy, mint a törlesztési módot és a kamatot.

37. *Felszámítható összeg*

a) A díjat a felszámítható összeg alapján kell megfizetni, és amennyire lehetséges, a minimális díjmértéken kell alapulnia. A díjmértékeket egy referenciaérték százalékában fejezik ki, mintha a díjat teljes egészében a biztosítás vagy garancia napján szednék be; a hitelkockázatra ez a referenciaérték legalább a hitel tőkeösszege, illetőleg a kereskedelmi szerződés (re)finanszírozott része, gyártási kockázatra a teljes szerződési érték az előleg levonásával.

b) Gyártási kockázat esetén a felszámítható összeg lecsökkenthető a várható maximális veszteségre.

38. *Díjfizetés*

a) A teljes díjösszeg a hitelbiztosítási kötvény kiállításának vagy a kezességvállalás napján esedékes, vagy akkor, amikor a szerződés vagy kölcsönszerződés teljes mértékben hatályossá válik.

b) A díj fizethető részletekben vagy a kamatlábhoz különbözet hozzáadásával, feltéve, hogy ez nettó jelenértékben kifejezve megfelel a fenti 38. pont a) alpontjában említett díjösszegnek.

III. FEJEZET: ORSZÁGONKÉNTI FEDEZETI POLITIKA

39. *Az országonkénti fedezeti politika meghatározása*

a) A biztosító az országonkénti fedezeti politikáját mérete és a strukturális gazdasági korlátozások fényében a kockázat országonkénti értékelése, az egyes országok vonatkozásában fennálló kinnlevőségei, valamint országgkockázati portfóliója összetételére alapozza.

b) Országonkénti fedezeti politikája összeállításakor a biztosító figyelembe veszi valamennyi adós ország besorolását.

c) A biztosító, tekintet nélkül az ország besorolására, mindemellett szabadon leállíthatja vagy korlátozhatja egy bizonyos országba irányuló ügyletek biztosítását.

40. *A teljes fennálló kinnlevőség meghatározása*

A teljes fennálló kinnlevőséget a garancia százalékának határain belül a közép- és hosszú lejáratú ügyletek összegei alapján határozzák meg az irányelv 1. cikkében előírtak szerint.

41. *Országkockázat*

a) Ami a legkisebb kockázatot alkotó országok csoportját illeti, a biztosító fedezeti politikájában főszabályként nem alkalmazhat korlátozásokat.

b) Más országokra a biztosító a fedezeti politikájában korlátozásokkal élhet.

c) Egy biztosító, amely elvben nem nyújt fedezetet egy országra vagy egy adott országcsoportra, kétoldalú politikai vagy nemzeti érdekből, vagy ha elegendő szabadon átváltható valuta áll a szóban forgó ügylet rendelkezésre, bizonyos ügyleteket kivételesen biztosíthat.

d) A fenti b) pontban említett országokat illetően a biztosítók kumulatív vagy alternatív módon kockázati korlátokat állíthatnak fel, mint például:

- az adott országra vonatkozó teljes fennálló kinnlevőség,
- a fedezeti ajánlatok teljes értéke,
- a biztosítandó új szerződések értéke,
- az ügyletenként biztosított maximális összeg.

A biztosítók növelhetik is az alkalmazandó díjat.

Egy adott ország kockázati korlátain belül főszabályként nem alkalmazható megszorítás a fedezeti politikájában.

42. *Az országokénti fedezet sajátos feltételei*

Mindenestre a biztosító a megfelelő országcategóriától függetlenül szokásosan alkalmazhat egy adott országra bizonyos fedezeti feltételeket, mint például:

- az adott ország központi bankjának vagy pénzügyminisztériumának fizetési és/vagy átutalási garanciája,
- visszavonhatatlan okmányos meghitelezés vagy bankgarancia,
- a kárfizetési türelmi idő meghosszabbítása,
- a biztosított százalék csökkentése,
- bizonyos tevékenységi ágakra vagy a projektek bizonyos fajtáira nyújtott fedezet korlátozása.

IV. FEJEZET: ÉRTESÍTÉSI ELJÁRÁSOK

43. *Az értesítési eljárások hatálya*

- a) A biztosítók az alábbi eljárásokat alkalmazzák az I., II. és III. fejezetben meghatározott közös elvekre.
- b) Ezek az eljárások kiegészítik a hitelbiztosítással, a hitelgaranciával és a pénzügyi hitelekkel kapcsolatos konzultációs és tájékoztatási eljárásokról szóló 1973. december 3-i 73/391/EGK tanácsi határozatban ⁽¹⁾ megállapítottakat.

44. *Az értesítési eljárások fajtái*

A Bizottság és a többi biztosító felé történő értesítés négyféle eljárás szerint történhet:

- éves értesítés tájékoztatás céljából,
- értesítés döntés céljából,
- előzetes értesítés tájékoztatás céljából és
- utólagos értesítés tájékoztatás céljából.

A szolgáltatott adatokat nem hozzák harmadik fél tudomására.

45. *Éves értesítés tájékoztatás céljából*

- a) Minden év végén, de legkésőbb a következő év április 30-áig, minden biztosító visszamenőleges alapon jelentést küld a többi biztosítónak és a Bizottságnak előző évi tevékenységéről. E jelentésnek ki kell terjednie valamennyi adós országra, és tartalmaznia kell ezen országok mindegyikére vonatkozóan:
 - a biztosító által ajánlott garancia teljes összegét,
 - a 40. pontban meghatározottak szerinti teljes fennálló kinnlevőségeket,
 - a beszedett díjat,
 - a megtérülések összegét és
 - a kárfizetések összegét.
- b) Minden év elején legkésőbb január 31-ig minden biztosító jelentést küld a többi biztosítónak és a Bizottságnak a következő évre tervezett, vagy a következő évben alkalmazandó fedezeti politikájáról, beleértve a felső határok fajtáját és szintjét csakúgy, mint azokat a feltételeket, amelyeket a biztosító a következő évben a fedezetet illetően szokásosan megszabni szándékozik.

46. *Értesítés döntés céljából*

- a) Közösségi exportőrök vagy bankok egymással versengő ajánlata esetén bármely közreműködő biztosító azonnal válaszol egy másik közreműködő biztosító arra irányuló információkérésére, hogy milyen a szóban forgó ügyletbeli adósnak az 5. pontban meghatározottak szerinti státusa.
- b) Az adós státusát illető vita esetén a közreműködő biztosítók a rendelkezésre álló információkat a többi biztosító számára hozzáférhetővé teszik, hogy megállapodjanak egy kölcsönösen elfogadott státusban.
- c) Amennyiben a biztosítók az információkérésről számított 10 munkanapon belül nem tudnak megállapodni az adós státusáról, a közreműködő biztosítók az ügyet a vonatkozó információval együtt a Bizottság tudomására hozzák, amely az ezen irányelv 4. cikkében szabályozott eljárásnak megfelelően határozatot hoz.

(1) HL L 346., 1973.12.17., 1. o. A legutóbb az 1994-es csatlakozási okmánnyal módosított határozat.

47. *Előzetes értesítés tájékoztatás céljából*

- a) Amennyiben valamely biztosító egy bizonyos ügyletre vagy ügyletszoporra, egy bizonyos ágazatra vagy ágazatokra, egy bizonyos országra vagy országokra, vagy teljes rendszerére vonatkozóan e melléklet rendelkezéseitől kedvezőbb fedezeti feltételek nyújtásával el szándékozik térni, döntése hatálybalépését megelőzően legalább hét munkanappal értesíteni köteles e szándékáról a többi biztosítót és a Bizottságot, megjelölve a tervezett eltérés okát, amely lehet például a nemzetközi versenyhez történő igazodás, és a felszámításra kerülő megfelelő díjmértéket.
- b) Amennyiben valamely biztosító a 45. pont b) alpontja szerinti éves értesítésében megadottnál alacsonyabb díjat szándékozik felszámítani, döntése hatálybalépését megelőzően legalább hét munkanappal értesíteni köteles e szándékáról a többi biztosítót és a Bizottságot.
- c) Amennyiben valamely biztosító egy másik biztosítónak a fenti a) és b) pontok szerinti értesítését követően a kezdeményező értesítőénél kedvezőbb feltételeket kíván nyújtani, döntése hatálybalépését megelőzően legalább hét nappal értesíteni köteles e szándékáról a többi biztosítót és a Bizottságot, megjelölve az általa felszámítani szándékozott díjmértéket.
- d) Amennyiben valamely biztosító a 41. pont c) alpontjának megfelelően olyan országbeli adósokkal kötött ügyletekre kíván fedezetet nyújtani, amelyekre rendes esetben nem nyújt fedezetet, döntése hatálybalépését megelőzően legalább hét munkanappal értesíteni köteles e szándékáról a többi biztosítót és a Bizottságot, megadva az általa felszámítani szándékozott díjmértéket.

48. *Utólagos értesítés tájékoztatás céljából*

- a) Amennyiben valamely biztosító úgy dönt, hogy egy bizonyos ügyletre vagy ügyletszoporra, egy bizonyos ágazatra vagy ágazatokra, egy bizonyos országra, vagy országokra, vagy teljes rendszerére e melléklet rendelkezéseitől kedvezőtlenebb fedezeti feltételek nyújtásával el szándékozik térni, legkésőbb január 31-éig az előző évre vonatkozóan tájékoztatni köteles a többi biztosítót és a Bizottságot.
- b) Amennyiben valamely biztosító úgy dönt, hogy a 45. pont b) alpontja szerinti éves értesítésében közzétett országonkénti fedezeti politikájának egy vagy több elemét módosítja, erről azonnal értesíti a többi biztosítót és a Bizottságot.
- c) Amennyiben valamely biztosító a 47. pont a) és/vagy b) alpontja szerinti értesítést követően úgy dönt, hogy ugyanazokat a feltételeket nyújtja, mint a kezdeményező értesítő, erről azonnal értesíti a többi biztosítót és a Bizottságot.
- d) Minden biztosító azonnal részletes választ küld egy másik biztosítótól vagy a Bizottságtól érkező, a tevékenységére vonatkozó magyarázat vagy tájékoztatás iránti megkeresésre.

49. *Az elektronikus levelezési rendszer használata*

Minden értesítés általában elektronikus levelezés útján történik, vagy, ha szükséges, más megfelelő azonnali írásos kommunikációs eszköz útján.